

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
D E C I Z I E

10 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Nicolae Gordilă,

judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Snejana Brînză în numele inculpatului Moroseac Andrei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 martie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Moroseac Andrei Anatolii, născut la 04 noiembrie 1977, originar și domiciliat mun. Bălți, str. Tudor Vladimirescu, nr. 68, camera 42.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 02.07.2015 - 06.08.2015;

2. în instanța de apel: 18.01.2016 – 02.03.2016;

3. în instanța de recurs: 04.07.2016 – 10.08.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 06 august 2015, Moroseac Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, la 6 ani închisoare;

- art. 186 alin. (4) Cod penal, la 2 ani închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită lui Moroseac Andrei pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani.

În conformitate cu prevederile art. 85 Cod penal, la pedeapsa stabilită, parțial i-a fost adăugată pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Bălți din 25.10.2013 și i s-a aplicat lui Moroseac Andrei pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 2 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial de pedepse aplicate inculpatului prin sentințele Judecătoriei Strășeni din 26 iulie 2010 și 19 octombrie 2012, i-a fost stabilită definitiv pedeapsa de 7 ani și 1 lună închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Acțiunile civile au fost admise în principiu și a fost lăsată spre soluționare instanței civile.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Moroseac Andrei împreună și prin înțelegere prealabilă cu minorii Cernoochii Ivan a.n. 1999 și Cernoochii Valentin a.n. 2001, în perioada de timp 01.10.2013, ora 21.00 și 02.10.2013 ora 16.00, avînd scopul sustragerii din bunurile altei persoane, aflîndu-se în mun. Bălți,

sărind gardul, au pătruns în gospodăria lui V. Condorache, situată în mun. Bălți str. Burebista nr. 34 A, unde în ogradă era parcat automobilul ultimului de model "Scoda Octavia" nr/î C OB 969 și deteriorînd geamul din partea dreaptă spate a automobilului dat cu o șurubelniță pregătită din timp, Cernoochii Ivan a pătruns în automobil, de unde a sustras bunuri materiale și anume: telefon mobil de model "Allview" de culoare neagră cu nr. IMEI 353847041620177, în care se afla 2 cartele SIM nr. 069997769 și nr. 79936399, cu prețul de 1600 lei, un telefon mobil de model "Unite -U1280" cu IMEI 355291031643170 cu cartela SIM nr. 067373575, cu prețul de 1500 lei, bani în sumă de 12000 lei RM, tichete de motorină "Petrom" Top-Deezel în cantitate de 300 litri în sumă de 5100 lei, astfel, auzîndu-i părții vătămate V. Condorache un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 19200 lei.

Tot el, împreună și prin înțelegere prealabilă cu minorii Cernoochii I. și Cernoochii V., în noaptea de 29.09.2013 spre 30.09.2013, avînd scopul sustragerii din bunurile altei persoane, aflîndu-se în mun. Bălți, a sărit gardul gospodăriei lui Sivun Alexandru situată în mun. Bălți str. P. Boțu nr. 55 și prin ușa descuiată a pătruns în garajul situat în gospodăria dată, în care era parcat automobilul de model "Audi A6" nr/î BL SS 08 și deteriorînd ferestraica de la ușa din spate partea stingă, Cernoochii V. a pătruns în automobilul menționat, de unde pe ascuns a sustras din portmoneul care se afla pe bancheta din spate suma de 3150 lei RM, iar Moroseac A. și cu Cernoochii I. au sustras din garaj în același moment 20 cutii de țigări "Winston" a câte 10 pachete de țigări fiecare cu costul unui pachet de 13 lei în sumă de 2600 lei, 7 cutii de țigări "Glamour" a câte 10 pachete de țigări în fiecare cutie cu costul unui pachet de țigări de 10 lei în sumă de 700 lei, în sumă totală de 6450 lei, astfel cauzîndu-i părții vătămate A. Sivun un prejudiciu material considerabil.

Tot el, împreună și prin înțelegere prealabilă cu minorii Cernoochii I. și Cernoochii V., în noaptea de 01.10.2013 spre 02.10.2013, între orele 23.00-06.00, avînd scopul sustragerii din bunurile altei persoane, aflîndu-se în mun. Bălți, stînd la pîndă împreună cu Cernoochii I., Cernoochii V. s-a apropiat de automobilul de model "Peugeot Expert" nr/î BL DI 722 și deteriorînd geamul de la ușa din partea șoferului, a pătruns în automobilul dat care era parcat pe str. Rîșcanscoe nr. 4/6, mun. Bălți ce aparține lui Iurciuc Maxim, de unde pe ascuns a sustras un planșet de culoare neagră de model "Asser A701" în sumă de 6000 lei, astfel, cauzîndu-i părții vătămate M. Iurciuc un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 6000 lei.

Tot el, împreună și prin înțelegere prealabilă cu minorul Cernoochii V. și minorul Cernoochii I., în perioada de timp 27.09.2013 - 28.09.2013, pe timp de noapte, aproximativ pe la orele 01.00, avînd scopul sustragerii din bunurile altei persoane, aflîndu-se în mun. Bălți, prin ușa descuiată din partea dreaptă a pasagerului a pătruns în automobilul de model "Toyota Prado" nr/î BL DM 592, ce aparține lui Cucuruza Valentin, care era parcată în mun. Bălți în fața casei de locuit din str. Chișinăului nr. 7 A, de unde pe ascuns a sustras din sertarul din față a mașinii bani în sumă de 37000 lei RM, astfel, cauzîndu-i părții vătămate V. Cucuruza un prejudiciu material considerabil.

Tot el, împreună și prin înțelegere prealabilă cu minorul Cernoochii I., în perioada de timp 28.09.2013 — 29.09.2013 pe timp de noapte, avînd scopul sustragerii din bunurile altei persoane, aflîndu-se în mun. Bălți, sărind gardul, a pătruns în gospodăria lui Gorenco Vădim situată în mun. Bălți str. P. Movilă nr. 11/3, unde era parcat

automobilul de model "Ford Fiesta" nr/î C RS 145, ce aparține cu drept de proprietate lui Gorenco Vadim, și detereorînd geamul din partea dreaptă spate a automobilului a pătruns în automobil, de unde a sustras bunuri materiale și anume: un telefon mobil de model "Nokia E-52" cu IMEI 35199604914338 la prețul de 1000 lei, un telefon mobil de model "Samsung Galaxy" de culoare neagră cu ecran senzor cu IMEI 354407038075403 în sumă de 600 lei, în sumă totală de 1600 lei RM, astfel, cauzîndu-i părții vătămate V. Gorenco un prejudiciu material considerabil.

Tot el, împreună și prin înțelegere prealabilă cu minorul Cernoochii I., în perioada de timp 03.10.2013 - 04.10.2013, pe timp de noapte, avînd scopul sustragerii din bunurile altei persoane, aflîndu-se în mun. Bălți, cu o șurubelniță pregătită din timp deteriorînd geamul din partea dreaptă față, a pătruns în automobilul de model "Scoda Superb" nr/î C PJ 770, ce aparține lui Grădinari Dumitru, parcată în mun. Bălți în fața blocului de locuit din str. 1 Mai nr. 9/B, de unde pe ascuns a sustras o geantă de culoare neagră cu documente personale cu prețul de 400 lei și bani în sumă de 19000 lei RM, în sumă totală de 19400 lei, astfel, cauzîndu-i părții vătămate D. Grădinari un prejudiciu material considerabil.

Tot el, împreună și prin înțelegere prealabilă cu minorul Cernoochii I. și Cernoochii V., în perioada de timp 29.09.2013 - 30.09.2013, pe timp de noapte, avînd scopul sustragerii din bunurile altei persoane, aflîndu-se în mun. Bălți, s-au apropiat de automobilul de model "Mercedes Bens E220" nr/î BL DI 421, ce aparține cu drept de proprietate lui Florea Vasili, care era parcat în fața blocului de locuit de pe str. Ostrovschi nr. 39, împărțind rolurile și anume, el cu Cernoochii I. stăteau la pîndă, iar Cernoochii V. cu o șurubelniță pregătită din timp a deteriorat geamul din spate partea dreaptă a automobilului dat și a pătruns în interior, de unde pe ascuns a sustras bunuri materiale și anume: bani - 50 euro, echivalentul a 900 lei RM, 50 dolari SUA, echivalentul a 660 lei RM și 700 lei RM, astfel, cauzîndu-i părții vătămate V. Florea un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 2250 lei.

Prin acțiunile sale ilegale minorul Moroseac Andrei a cauzat părților vătămate un prejudiciu total în sumă totală de 91900 lei.

Tot el, la 05.10.2013, orele 21.00 - 23.00, aflîndu-se în mun. Bălți, str. Kirova, în apropierea stației de trenuri "Pămînteni", împreună cu Lungu Serghei a.n. 1994 și Pavalean Andrei a.n. 1993, s-a apropiat de Scrijan Nicolae a.n. 1989, aplicînd violența nepericuloasă față de acesta, manifestată prin aceea că s-au apropiat din spate și Moroseac A. i-a aplicat lui Scrijan N. o lovitură puternică cu piciorul în spate doborîndu-l la pămînt, ulterior, împreună cu Lungu S. și Pavalean A., i-a aplicat multiple lovituri cu picioarele în regiunea feții, astfel, cauzîndu-i ultimului, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 320D din 17.10.2013, vătămări corporale ușoare. După aceasta în mod deschis a sustras de la Scrijan N. din buzunarul scurtei un portmoneu de culoare brună cu prețul de 200 lei în care se aflau 500 lei RM și permisul de conducere pe numele acestuia nr. 125600889 categoria "B" și "C" cu prețul de 1000 lei, cauzîndu-i ultimului un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 1700 lei, cu cele sustrate eschivîndu-se de la locul faptei.

Tot el, împreună și prin înțelegere prealabilă cu minorul Cernoochii I., la 09.09.2013 între orele 14.00 și 15.00, avînd scopul sustragerii din bunurile altei persoane, aflîndu-se în mun. Bălți, prin geamul deschis au pătruns în casa situată pe str. Sf. Nicolae nr. 102, mun. Bălți, ce aparține lui Chetrari Grigore, de unde pe ascuns

au sustras bani, și anume, 100 Euro echivalentul în lei RM în sumă de 1700 lei și 38 lei Românești echivalentul în lei RM în sumă de 144 lei, în sumă totală de 1844 lei, cauzându-i ultimului un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 1844 lei RM.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, care a solicitat casarea acesteia, rejudicarea cauzei, invocând nevinovăția în comiterea infracțiunilor incriminate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 martie 2016, a fost respins, ca depus peste termen apelul și menținută sentința fără modificări.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut, că sentința instanței de fond a fost pronunțată la data de 06.08.2015. Reieșind din procesul verbal al ședinței de judecată din 06.08.2015, Moroseac Andrei a fost prezent în ședința de judecată la pronunțarea sentinței, fiindu-i explicat modul și termenul de atac, iar prin recipisă din 06.08.2015, este confirmat că acesta contra semnătură a primit copia sentinței, conținutul căreia cuprinde mențiunea că sentința este cu drept de atac în termen de 15 zile.

Potrivit dispoziției de executare, sentința Judecătorei Bălți din 06.08.2015 în privința lui Moroseac Andrei, a devenit definitivă la 24.08.2015.

Potrivit ștampilei din cererea de apel, apelul inițial a parvenit și a fost înregistrat la Curtea de Apel Bălți cu nr. 14409 la data de 01.10.2015, iar conform plicului anexat la materialele cauzei, respectivul apel a fost expedit de către Moroseac Andrei prin intermediul poștei, la data de 29.09.2015. Cele menționate denotă că cererea de apel a fost depusă contrar prevederilor stipulate în Codul de procedură penală, adică peste termen.

5. Hotărârile judecătorești adoptate în cauza dată, se contestă cu recurs ordinar de către avocatul Snejana Brînză în numele inculpatului Moroseac Andrei, în care se solicită casarea deciziei recurate, cu remiterea cauzei la rejudicare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a menționat că cauza penală de învinuire a lui Moroseac A. a fost examinată de către prima instanță în lipsa interpretului, acesta participând doar la prima ședință în prima instanță din 07.07.2015.

La fel, menționează că inculpatul necunoscând limba de stat, când a primit sentința a fost în imposibilitate să o citească, iar în consecință nu a cunoscut termenul de declarare al apelului asupra sentinței în caz de dezacord.

Avînd în vedere cele enunțate, este de părerea că incorect instanța de apel a respins apelul inculpatului Moroseac Andrei ca tardiv, ori este de menționat că în instanța de apel a fost solicitat repunerea în termen a apelului, cu examinarea apelului inculpatului Moroseac Andrei din motivele invocate, inclusiv ce ține de severitatea pedepsei, din motiv că instanța de fond a aplicat pedeapsa individualizată contrar prevederilor legale, astfel, fiind aplicată o pedeapsă prea aspră. Instanța de fond nu a ținut cont de faptul că infracțiunile respective de care este învinuit Moroseac Andrei au fost comise în timpul minoratului, nu a ținut cont de personalitatea inculpatului și de celelalte probe administrate la materialele dosarului, recunoscute de către inculpat, care toate în cumul duc la concluzia că pedeapsa aplicată lui Moroseac A. este prea aspră, fiind posibilă aplicarea prin prisma prevederilor art. 70, 84, 85 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală, o pedeapsă mai ușoară, inclusiv, fără a fi privat de libertate.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul inculpatului, S. Brînză, solicitînd respingerea acestuia ca inadmisibil.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal evidențiază, că în conformitate cu art. 401 Cod de procedură penală, inculpatul este în drept să declare apel, atît în latura penală, cît și în cea civilă.

Termenul de declarare a apelului împotriva sentinței, potrivit prevederilor art. 402 Cod de procedură penală, este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale.

În opinia Colegiului, instanța de apel just a constatat că conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 06.08.2015 (f.d. 146 vol. V), Moroseac Andrei a fost prezent în ședință de judecată la pronunțarea sentinței, fiindu-i explicat modul și termenul de atac, iar prin recipisă din 06.08.2015 (f.d. 157 vol. V) este confirmat că acesta contra semnătură a primit copia sentinței, conținutul căreia cuprinde mențiunea că sentința este cu drept de atac în termen de 15 zile. Potrivit dispoziției de executare (f.d. 158 vol. V) sentința a devenit definitivă la 24.08.2015.

Apelul inițial a fost declarat de către inculpat abia la 27 noiembrie 2015 (f.d. 187-188 vol. V), fără a invoca careva temeiuri de omitere a termenului de atac, solicitînd casarea sentinței.

În conformitate cu art. 230 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Față de cele mai sus precizate, invocînd doctrina și practica judiciară, Colegiul menționează că, termenul de apel este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, cu excepția cazurilor cînd de către instanță au fost determinate motive întemeiate de întîrziere a declarării apelului, iar apelul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv.

În acest context, Colegiul penal atestă că instanța de apel just a conchis că termenul de 15 zile pentru depunerea apelului de către inculpat a expirat și motive pentru repunere în termen nu au fost stabilite, prin urmare apelul întemeiat a fost declarat ca depus peste termen, fără a purcede la examinarea fondului acestui apel.

În astfel de circumstanțe, Colegiul consideră că, instanța de apel întemeiat nu a purces la examinarea fondului apelului, deoarece potrivit prevederilor pct. 16 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „Soluția de respingere a apelului ca depus peste termen sau inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal”.

Deci, Colegiul penal constată că, respingerea apelului ca depus peste termen echivalează cu nerezolvarea fondului, prin neutilizarea căii de atac – apelul.

Prin urmare, instanța de recurs statuează că, conform prevederilor art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.

Cu referire la argumentul recurentului precum că judecata a avut loc fără participarea interpretului când participarea lui era obligatorie potrivit legii, instanța de recurs îl consideră declarativ, deoarece potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 02.03.2016 (f.d. 211-212 vol. V), inculpatul a fost asigurat cu interpret.

Reieșind din cele menționate, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece nu a fost utilizată calea de atac – apelul.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Snejana Brînză în numele inculpatului Moroseac Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 martie 2016, în cauza penală în privința lui **Moroseac Andrei Anatolii**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **16 august 2016.**

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzu

Liliana Catan